

Nino Nikolov

Előszó

A "Hungaro-Bulgarica" sorozat nem csupán megerősíti a bolgár és a magyar tudósok együttes munkájának hagyományát. Több ez annál, mivel feltárja az eddig be nem járt utak irányait a kollektív kutatások előtt a két nép kapcsolatai széles és sokszínű mezején a régmulttól egészen napjainkig. Másfél századdal ezelőtt Gattajay Gorove László tűzte ki mér földköveit az elmélyült és analitikus megismerkedésnek Bulgáriával és az idő viszontagságainak is ellenálló bolgár-magyar baráti kapcsolatoknak. Nehéz lenne felsorolni mind a bolgár, mind a magyar tudósok nevét, akik e valaha keskeny ösvényt széles uttá tágitották. De talán nem is szükséges, mivel a felsorolás nem lenne teljes - évente újabb nevek és újabb kutatások tágitják a bolgár-magyar kapcsolatok horizontjait, feltárják az évszázadokat átszövő gyökereit.

Példa erre a "Hungaro-Bulgarica" sorozat mostani, ötödik kötete, amelynek fókuszában Vaszil Levszki áll, a világon még nem eléggé ismert óriási alakja, az öt évszázados elnyomás elleni nemzeti felszabadító harc ideológusa és apostola. Egészen természetesen következik a bolgár nép sorsát meghatározó két történelmi esemény: az 1877/1878-as orosz-török, számunkra felszabadító háború és Bulgária azt követő egyesülése 1885-ben, amely spontán kifejezése a bolgár nép ellenállásának a nagyhatalmak törekvéseivel szemben, hogy meggátolják etnikai egységének megvalósítását, és így módon befolyási övezetet biztosítsanak maguknak a Balkán félszigetnek ebben a térségében.

Igaz, a budapesti Bolgár Kulturális és Tájékoztató Központban az eseményeknek szentelt kerekasztal előadásait bolgár tudósok tartották, de az általuk felvázolt kép korántsem lenne teljes magyar kollégáik elmélyült hozzászólásai nélkül. A néha órákon tartó közös viták viszont felrajzolták ezen események hatásának fő irányait a bolgár-magyar kapcsolatok további alakulásában is.

Mindez a két ország tudósai közt a rendszeres beszélgetések és viták új hagyományát erősíti meg eddig feldolgozatlan új témákban és a kétoldalu kapcsolatokban a fehér foltok pontos koordinátáinak tisztázását. E tevékenysége kezdeményezője és uttörője dr. Király Péter egyetemi tanár, egy sor magyar tudós örökségének folytatója, aki tovább építi a bulgarisztika széles útját Magyarországon és neveli a bulgaristák egész nemzedékeit. Felsorakozik mellette a Szlav Tanszék mostani vezetője, dr. Nyomárkay István, akiről nem állitható, hogy "új" ezen a területen, mivel kutatásai igaz irányjelzők a magyar bulgarisztika fejlődésében. Külön szeretném megköszönni dr. Niederhauser Emil egyetemi tanárnak, a MTA levelező tagjának mind a hosszú évek óta tartó, újat hozó hozzájárulásos tudományos tevékenységét a bolgár nemzet kialakulása és a bolgár történelem területén, mind a "Hungaro-Bulgarica" mostani, ötödik kötetének szerkesztését.

Fel újabb találkozásokra a kerekasztalnál, magyar bulgaristák és bolgár hungarológusok!